

første Prioriteter, som Staten skal betale Kurs- og Rentetab af.

For øvrigt skal jeg kun gøre en kort Bemærkning til Tanken om Ekspropriation af Præstegaardsjorder, som det jo aabenbart ogsaa var det ærede Medlem for Aarhus om at gøre at fremhæve stærkt. Det er muligt, man ikke kan naa til at fremme denne Tanke saa stærkt, som jeg er tilbøjelig til at tro, at der her i Tinget er et stærkt Ønske oppe om. Men jeg vil dog indtrængende henstille, at man ikke lader dette Øjeblik gaa forbi uden at gøre et alvorligt Forsøg paa at faa denne Jord, der mangfoldige Steder ligger hen som ganske urentabel, gjort rentabel derved, at den kom ind under dygtige Husmænds Hænder. Nationaløkonomisk set vilde det jo være en umaadelig Vinding, dersom denne Jord — jeg tænker ikke alene paa Præstegaardsjorden, men der ligger megen anden Jord her i Landet, mange Hundreder Tdr. Land af vor bedste Jord, der neppe nok kan føde den Mand, der bor derpaa — blev benyttet til Husmandslodder, idet den derved vilde kunne føde mange Tusinde dygtige og energiske Familier og give dem rigt Udbytte af deres Arbejde. Denne Tanke vil jeg saa indtrængende som muligt lægge Udvalget og den højtærede Minister paa Sinde for om muligt at faa i hvert Fald noget mere Tag i Præstegaardsjorderne, end man har. Jeg glæder mig ved, at Landbrugsministeren har haft Tanken under Overvejelse. Det synes efter hans Udtalelser ved Forelægningen, at han har haft en Forhandling i Gang med Kultusministeren derom. Jeg vil ønske, at man maa naa et Resultat i saa Henseende, thi der er Kommuner, hvor det er meget vanskeligt at skaffe Jord, og ved at faa Ret til Ekspropriation af Præstegaardsjorderne vilde der i hvert Fald blive Betingelser derfor. Om det kan naas, ved jeg ikke, og jeg ønsker heller ikke, at der derved lægges Loven Hindringer i Vejen, men jeg tror, man burde gøre et alvorligt Forsøg paa at faa noget af den Jord gjort til Indtægtskilde og faa den gjort nationaløkonomisk værdifuld ved at lade den gaa over i de Hænder, der virkelig forstaa at udvinde Udbytte af den.

Jeg skal med disse Bemærkninger udtale Ønsket om, at dette Lovforslag i endnu stærkere Grad, end det er udtalt om et andet Lovforslag, maa gaa sin Sejrsgang igennem Rigsdagen. Jeg glæder mig ved, at det er blevet holdt inden for saa rimelige Grænser, thi jeg tror, det er dets Støtte. Jeg glæder mig over, at

det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds har nedlagt en Protest imod, at det i alle Tilfælde skulde gælde om at forlange 1,000 Kr. til, thi det vil aabenbart være et Middel til at faa det Fremskridt, dette Lovforslag rummer, gjort frugtbringende for de mange Tusinde, som kunne komme til i Tidens Løb at nyde godt deraf. Ganske vist gælder Lovforslaget fremdeles kun i 5 Aar, men jeg nærer ingen Tvivl om, at den praktiske Betydning af dette Lovforslag, naar det bliver ført ud i Livet, vil være, at det vil skabe selvstændige Hjem, og at tillige Teorien om at gaa til Statsfæste i Stedet for Selveje vil faa et Knæk, som jeg ganske vist ser, at det ærede Medlem for Aarhus 3die Valgkreds (Harald Jensen) ikke ønsker, men som jeg ønsker, fordi jeg tror, at den bedste Vej at gaa fremad er at hjælpe Landarbejderne til Jord, saa at de, selv om man rent økonomisk maa sige, at de kun ere Prioritetsforpagtere, alligevel i Fremtiden kunne blive Ejere af den Jord, de besidde, saa at den kan gaa over til Familien. Jeg tror, det er den sandeste og sundeste Vej at gaa frem ad, og det er dette, det foreliggende Lovforslag ligesom det tidligere tager Sigte paa. Jeg glæder mig derved og haaber, det maa gaa sin Sejrsgang og blive forbedret paa de Punkter, hvor det muligt kunde trænge til Forbedring.

Byriell-Jensen: Da Lovforslaget om Jordlodder til Landarbejdere forrige Gang var til Behandling, lod der adskillige Røster om, at det skulde være et Forsøg. Man var ikke rigtig paa det rene med, om den Vej, man slog ind paa, var rigtig. Jeg udtalte den Gang, at jeg ikke brød mig om at foretage et Forsøg, jeg var aldeles paa det rene med, at Vejen var banet saaledes for denne Sag, at man ikke havde nødig at gøre et Forsøg. Det Arbejde, der var gjort og fremdeles gøres af Landboforeningerne, dels ved Præmieringen af veldyrkede Huslodder, dels ved Rejseunderstøttelse til Husmænd, dels ved Foredrag afpassede efter Husmændenes Krav, var alt sammen et Arbejde, som i højeste Grad havde banet Vejen for dette Lovforslags Fremkomst. Det var et Arbejde, som jeg havde deltaget i efter Evne, og denne Deltagelse har bibragt mig den urokkelige Overbevisning, at det er netop den Vej, vi skulle gaa med Udviklingen.

Der er to Ting, jeg stadig under denne Sag har tilladt mig at pege paa: At man skal hjælpe de allerede tilstedeværende